

**ДОКЛАД ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ОСЪЩЕСТВЕНИЯ
ПОСЛЕДВАЩ КОНТРОЛ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА
ПРЕПОРЪКИТЕ**

**по Одитен доклад № 0400100815 за извършен одит за съответствие при
администрирането на приходите на задължителните здравноосигурителни вноски и
осигурителните вноски за държавното обществено осигуряване от
Национална агенция за приходите за периода от 01.01.2014 г. до 31.12.2014 г.**

I. ВЪВЕДЕНИЕ

На основание чл. 50, ал. 1 от Закона за Сметната палата, Решение № 005 от 19.01.2017 г. на Сметната палата и издадена Заповед № ПК-05-01-003 от 08.05.2018 г. на заместник - председател на Сметната палата е извършена проверка за изпълнението на препоръките по Одитен доклад № 0400100815 за извършен одит за съответствие при администрирането на приходите на задължителните здравноосигурителни вноски и осигурителните вноски за държавното обществено осигуряване от Национална агенция за приходите (НАП) за 2014 г.

На основание чл. 49, ал. 1 от Закона за Сметната палата на директора на НАП е изпратен окончателния одитен доклад, в който са дадени две препоръки за подобряване на финансовото управление на бюджетните и другите публични средства и дейности.

С писмо вх. № 04-01-3/26.04.2017 г. изпълнителният директор на НАП е уведомил председателя на Сметната палата за предприетите мерки за изпълнение на дадените препоръки, в рамките на определения с Одитен доклад № 0400100815 тримесечен срок, съгласно изискванията на чл. 50, ал. 2 от Закона за Сметната палата¹.

Проверката има за цел да установи съответствието между дадените препоръки в окончателния одитен доклад по чл. 48, ал. 1 от Закона за Сметната палата, получената писмена информация от НАП и действително предприетите мерки и извършени действия за изпълнението им.

II. РЕЗУЛТАТИ ОТ ИЗВЪРШЕНАТА ПРОВЕРКА

По препоръка 1: *Да се разработят и утвърдят вътрешни правила с конкретни задължения, отговорни длъжностни лица и ред за периодичен анализ и оценка на данните за броя на осигурените лица, броя на лицата, подлежащи на задължително здравно осигуряване/осигуряване за ДОО, броя на неосигурените (подлежащи на осигуряване) лица.*

За целите на проверката, с писмо вх. № 50-01-8-Н 1-17/09.05.2018 г., от НАП са поискани допълнителна информация и документи².

За предприемане действия по изпълнението на препоръката в НАП е сформирана работна група с представители от дирекции „Анализи и прогнози“, „Данъчно-осигурителна методология“, „Управление на риска“, „Обслужване“, „Контрол“ и „Събиране“. При проверката не са предоставени данни за резултатите от дейността на работната група. Темата за спазването на осигурителното законодателство е обсъдена в оперативен формат на национално съвещание на ръководството на НАП, проведено през месец октомври 2017 г., като е идентифицирана необходимост от допълнителни показатели. От директора на НАП е издадена Заповед № ЗЦУ-225 от 19.02.2018 г., с която са утвърдени допълнителни задачи за подобряване на оперативните процеси в НАП и са определени отговорни длъжностни лица³.

В НАП се прилага модел за управление на риска от неспазване на данъчното и осигурително законодателство, включително и по отношение на рисковете, свързани с липса на здравно осигуряване/осигуряване за ДОО. В дирекция „Управление на риска“ са изготвени доклади и анализи с данни от 2010 г. до 2017 г. относно оценката на актуалните характеристики и ефекта от третиране на рисковете „Недеклариране и невнасяне на здравни вноски от задължените лица в България, риск „Невнасяне на осигурителни вноски от самоосигуряващи се лица“ и риск „Неподаване на декларация образец 6 от

¹ Одитно доказателство № 1 - Информация относно изпълнението на препоръките, вх. № 04-01-3/26.04.2017 г.

² Одитни доказателства № 2 - Писмо вх. № 50-01-8-Н 1-17/09.05.2018 г., и № 3 - отговор изх. № 50-01-8 Н-1/10.05.2018 г.

³ Одитно доказателство № 4 – CD/ „pok_NOI.xls“ и „pok_NZOK.xls“; „Zapoved_ZCU-225.pdf“; „Доклад Оценка 2017 Здравно осигуряване, гаг“; „Оценка Невнасяне-2017.doc“; „Оценка- НеподаванеДб-2017.doc“.

самоосигуряващи се лица⁴. Изготвени са доклади с оценка за „Здравно осигуряване – 2017“; „Невнасяне – 2017“; „Неподаване -2017“⁴.

За извършването на периодичен анализ на данните за несъбраните осигуровки по видове осигурителни случаи и анализ на тенденции, които да бъдат в помощ на Националния осигурителен институт (НОИ) и Националната здравно-осигурителна каса (НЗОК) за по-добро планиране на разходите им, в VI Publisher (УИС) е разработен модел с натрупване на данни от 2013 г. към съответния момент, както и Задание за модел с данни в УИС, по който да се разработят справки за здравно-осигурителните вноски⁵.

Автоматизираното извличане на данни е в процес на разработка и внедряване на нови функционалности, включително справки в Управленската информационна система (УИС) на НАП. След разработването на справките ще бъдат определени отговорните длъжностни лица с право на достъп до информацията и нейното анализиране.

Препоръка 1 е в процес на изпълнение.

По препоръка 2: *Да се предприемат действия за актуализиране инструкциите по чл. 23 от Закона за НАП и да се определят еднозначно: реда, начина и отговорностите, свързани с планирането на приходите от задължителните здравноосигурителни вноски/осигурителни вноски за ДОО, както и условията и реда за текущо предоставяне от НАП на данни за броя на лицата, подлежащи на задължително здравно осигуряване/осигуряване за ДОО, броя на осигурените лица, броя на неосигурените (подлежащи на осигуряване) лица.*

Инструкцията за взаимодействие между НАП и НЗОК е изменена и допълнена с Инструкция рег. № 3/17.08.2017 г. Обхватът, структурата и форматът на предоставяната информация от НАП на НЗОК е посочен в Приложение 1 към Инструкцията. Определени са сроковете за предоставяне на информацията по електронен път, както и нейния обхват: вноски от осигурители и осигурени лица, без самоосигуряващи се и неосигурени на друго основание лица; вноски от самоосигуряващи се лица по чл. 40, ал. 1, т. 2 от Закона за здравното осигуряване (ЗЗО); вноски от лица, неподлежащи на здравно осигуряване на друго основание по ЗЗО; необвързани суми. За синхронизиране на информацията в двете ведомства НАП предоставя на НЗОК структурирана информация за здравното осигуряване на физическите лица, вписани в регистъра на НАП при всяка актуализация на структурираната информация за здравноосигурителния статус на физическите лица, която се извършва от НАП. В Инструкцията е създадена глава „Ред за обмен на информация по електронен път между НАП и НЗОК“, регламентираща условията и реда за текущо предоставяне на данни от НАП⁶.

Инструкцията за взаимодействие между НАП и НОИ е изменена и допълнена с Инструкция рег. № 4/31.08.2017 г. на НАП. Съгласно новите разпоредби НАП предоставя на НОИ обобщен месечен отчет за приходите на ДОО, Фонд „Гарантирани вземания на работниците и служителите“ и Учителски пенсионен фонд. Обхватът, структурата и форматът на предоставяната информация от НАП на НОИ е определен в приложения към Инструкцията. Информацията се предоставя по електронен път в срок до седмо число на месеца, следващ отчетния и включва: данни за регистрираните осигурители и самоосигуряващи се лица; данни за осигурителния статус на самоосигуряващите се лица и съдружници; данни за осигурителните каси; данни за регистрираните чужденци в НАП; данни за регистрирани, изменени и прекратени трудови договори; уведомления за промяна на работодател; актуално състояние на трудовите договори. В Инструкцията е

⁴ Одитно доказателство № 4

⁵ Одитно доказателство № 4

⁶ Одитно доказателство № 5 - CD/ Instr_NZOK_nova.pdf, „Instraktzia_NZOK_stara.pdf“

определен вида, обема и съдържанието на предоставяната информация от НАП на НОИ, както и от НОИ на НАП⁷.

В инструкциите е определен и начинът на взаимодействие между НАП, НОИ и НЗОК по отношение на планирането на приходите от осигурителни и здравно-осигурителни вноски.

Препоръка 2 е изпълнена.

III. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Осъществената проверка за изпълнението на препоръките, дадени при извършения одит за съответствие при администрирането на приходите на задължителните здравноосигурителни вноски и осигурителните вноски за държавното обществено осигуряване от Национална агенция за приходите за 2014 г. показва, че са предприети мерки за изпълнението на дадените препоръки.

От дадените общо 2 препоръки, една препоръка е изпълнена и една е в процес на изпълнение.

В подкрепа на констатациите са събрани общо 6 бр. одитни доказателства, които заедно с работните документи, отразяващи извършената проверка за изпълнението на препоръките по Одитен доклад № 0400100815 за извършен одит за съответствие при администрирането на приходите на задължителните здравноосигурителни вноски и осигурителните вноски за държавното обществено осигуряване от Национална агенция за приходите за 2014 г., се намират в Сметната палата на адрес: гр. София, ул. „Екзарх Йосиф” № 37.

Докладът за резултатите от проверката за изпълнение на препоръките е приет на основание чл. 50, ал. 1 от Закона за Сметната палата с Решение № 21 на Сметната палата от 07.02.2019 г.

⁷ Одитно доказателство № 6 - CD/ „Instr_NOI_nova.pdf”, „fostra NOI_stara.pdf”,

Препис извлечение

ПРОТОКОЛ № 5

от заседание на Сметната палата, проведено на 07.02.2019 г.

На заседанието присъстваха: Цветан Цветков, председател на Сметната палата, Горица Грънчарова-Кожарева и Тошко Тодоров, заместник-председатели на Сметната палата и членове проф. Георги Иванов и Емил Евлогиев.

Приети одитни доклади	Мотиви при гласуване „против“
<p>По т. 1: Доклад за резултатите от извършения контрол за изпълнението на препоръките по Одитен доклад № 0400100815 за извършен одит за съответствие при администрирането на приходите на задължителните здравноосигурителни вноски и осигурителните вноски за държавното обществено осигуряване от Национална агенция за приходите за 2014 г. Начин на гласуване: Цветан Цветков, председател на СП – за Горица Грънчарова-Кожарева, зам.-председател на СП – за Тошко Тодоров, зам.-председател на СП – за Проф. Георги Иванов, член на СП – за Емил Евлогиев, член на СП – за Против – 0</p>	<p>.....</p>